

AVENTURA URSULUI BABLU

de Paro Anand

activități propuse de Elisabeta Negru

INTRODUCERE

O poveste minunată despre urșii din Himalaya și un secret despre modul în care au primit un „V” strălucitor pe piept. Un ursuleț frumos, dar năzdrăvan, Bablu, ne va dezvălui acest secret. Minte lui curioasă bâzâia tot timpul cu sute și mii de întrebări care îl făceau neliniștit chiar și în nopțile în care toți ceilalți dormeau. Dorința lui de a fi un urs celebru l-a făcut să meargă într-o aventură palpitantă. Ideea acestei aventuri i-a trecut prin minte în timp ce privea copacii înalți legănându-se pe cerul nopții și atingând luna când se mișcau în bătaia vântului. Minte lui imaginativă a început să funcționeze - el ar putea fi primul urs pe lună, imaginile sale apărând în ziarele de dimineață, iar oamenii de știință l-ar privi prin telescoape. Toată această emoție i-a dat suficient impuls pentru a se apuca de această rară ispravă.

Dar putea ajunge de fapt pe lună? Vârful fragil al copacului l-ar putea face să-și îndeplinească visele de a deveni un urs celebru? Vom afla răspunsurile de îndată ce vom citi povestea acestui ursuleț curios.

DE CE AM ALES ACEASTĂ POVESTE?

Consider că mesajul acestei cărți este unul foarte cuprinzător. Citind cartea lui Paro Anand, pot fi tratate și discutate atât subiecte care țin de atitudini, comportamente, stări sufletești, dragostea părinților față de copii, dar pot fi deschise uși către învățarea unor concepte noi legate de Univers, planete, succesiunea zilelor și nopților, formarea anotimpurilor etc.

Diferitele emoții sunt frumos atinse în carte: veselie, inocență, durere, tristețe, sentiment de pierdere și apoi un final fericit. Cu siguranță, în timpul lecturării acestei cărți, putem urmări expresiile schimbătoare de pe fețele copiilor și bucuria acestora că, într-un final, cu toții am învățat o lecție. Ilustrațiile sunt schițe simple în alb, negru și nuanțe de albastru, care ne duc cu gândul la unul dintre vârfurile din Himalaya. Expresiile îndrăgite de pe chipul lui Bablu și ochii lui strălucitori ajung atât la cititorii tineri, cât și la cei adulți.

CE ACTIVITĂȚI SE POT FACE PE MARGINEA EI?

EVOCARE

Prelectura va fi abordată, la școală, ca o lecție distinctă și are loc înainte de lecturarea textului propus, tocmai pentru a pregăti drumul către înțelegerea textului și pentru a stârni curiozitatea elevilor.

Varianta 1:

Pentru acest text putem porni de întrebările pe care micuțul urs năzdrăvan le adresa mereu. Astfel, putem anunța elevii că am pregătit o provocare mai specială pentru ei și, în minutele ce urmează, vor încerca să răspundă, într-un mod cât mai creativ, fără restricții, la întrebarea: Unde doarme soarele noaptea?

- Elevii mai mici pot răspunde în câteva propoziții scurte sau vor răspunde oral, urmând să redea prin desen ideile lor.
- Elevii mai mari pot scrie o compunere pornind de la această întrebare, compunere care ulterior va fi citită colegilor și se va discuta pe baza ei.

Înainte de lecturarea poveștii ursului Bablu, se pot relua discuțiile cu privire la răspunsurile lor la întrebarea menționată mai sus. Astfel, le aducem la cunoștință faptul că există un personaj, un urs mic, drăgălaș și năzdrăvan, care și-a pus această întrebare, dar și multe altele și a vrut să caute răspunsuri. Vrând să găsească răspunsuri la întrebările sale, ursul Bablu a trecut printr-o mulțime de peripeții, însă una este mai specială și merită să aflăm despre ea.

Varianta 2:

Putem cere elevilor să își exprime ideile (ținând cont, ca și la activitatea propusă mai sus, de vârsta lor) cu privire: „Oare care e primul urs ajuns pe lună?"/„Cum poate un urs să ajungă pe lună?” Elevii vor fi rugați să scrie o compunere sau propoziții, pornind de la ideea dată de profesor. Ulterior, elevii vor fi anunțați că într-adevăr există un urs care a vrut să ajungă pe lună, iar acesta e ursulețul Bablu, din cartea scrisă de Paro Anand. La finalul lecturii vom putea face comparații între ideile copiilor și întâmplările imaginate de autor.

Înainte de lecturarea textului puteți arăta elevilor ilustrațiile cărții, dar și imagini cu urșii de Himalaya și locurile în care aceștia trăiesc. Acestea le vor stârni și mai mult curiozitatea. De asemenea, pot fi adresate întrebări:

- a. Cum arată urșii de Himalaya?
- b. Ce este diferit față de un urs brun? (Arătați 2 imagini pentru comparație)
- c. Cum credeți că este vremea în munții Himalaya? Cum arată acele locuri? (Folosind Google maps, puteți arăta rapid localizarea pe hartă. Se poate modifica dimensiunea hărții astfel încât să se vadă atât poziționarea pe glob a zonei selectate, cât și caracteristici ale reliefului.)

REALIZAREA SENSULUI (CITIRE CU VOCE TARE)

Adunați copiii destul de aproape de text pentru a putea vedea clar imaginile și pentru a crea un sentiment de apartenență la grupă, la comunitate. Așezați cartea pe un stativ sau țineți-o în mână într-un unghi astfel încât să a poată fi urmărită cu ușurință de copiii care pot citi și pentru ca, dacă le cereți, să poată arăta textul pe măsură ce citiți. Citiți textul fluent și expresiv.

Țineți minte: dumneavoastră oferiți un model de citire pentru copii.

Citiți cu o voce animată – pregătiți-vă o câte o voce pentru fiecare personaj. Din când în când, opriți-vă pentru a le cere copiilor să spună ei un cuvânt predictibil sau o expresie sau cereți-le să spună ce cred că se va întâmpla în cele ce urmează în poveste „ce spuneți, o să-l ia pe mătuoi?”.

Atunci când considerați că este necesar puteți să faceți o scurtă pauză de la citit pentru realizarea unor predicții:

Exemple:

- Pagina 6, după întrebarea: „Dar oare ce ar putea face un pui de urs atât de special încât să devină celebru peste tot în lume?”
- Pagina 8, după propozițiile: „Probabil vă întrebați ce idee îi venise lui Bablu privind copacul. Ce credea el că ar fi putut să îl facă celebru? Ei bine, o să vă povestesc imediat.”
- Pagina 10: discutați cu elevii despre dorința ursulețului: credeți că ar putea face asta? De ce (nu)?
- Pagina 15, după întrebarea: „Dar, firește, știți ce s-a întâmplat, nu-i așa?”
- Pagina 16, după propoziția: „Când era pe punctul de a coborî, auzi un sunet ciudat.” Întrebați elevii ce ar putea reprezenta acel sunet.
- Pagina 20, după propozițiile: „Să fie acesta tristul sfârșit al poveștii lui Bablu? Citiți mai departe și veți afla!”
- Pagina 27, după propozițiile: „Mamă! Oprește-te! Privește ce a pățit luna! Când au ridicat privirea, au văzut că din lună nu rămăsese decât o felie subțire, subțire în locul cercului de dinainte. Toți urșii s-au simțit atunci vinovați. - Am luat atâtea raze de lună că aceasta a rămas mică și plăpândă, s-au văitat ei.”

Toate aceste predicții pot fi notate, dacă este posibil, pe tablă, într-un tabel sau sub forma unei liste.

CITIT-SCRIS

Pentru abordarea unor exerciții de citit-scris, în funcție de competențele de literație ale elevilor, pot fi abordate următoarele exerciții, la alegere:

- Citirea unor fragmente indicate de cadrul didactic (Ex: Citiți fragmentul în care ursulețul hotărăște să se cațare în copac.);
- Utilizarea unor jetoane care să conțină cuvinte cheie/idei principale, iar elevii trebuie să le așeze fragmentului corespunzător, apoi să citească cu voce tare câte un fragment;
- Citirea unor momente cheie ale poveștii;
- Ordonarea logică a evenimentelor (utilizare de jetoane, utilizarea unor exerciții pe o fișă special concepută, utilizarea unor exerciții folosind softuri educaționale Wordwall, Kahoot, Plickers etc.);
- Repovestirea textului pe baza întrebărilor adresate de cadrul didactic, notarea acestora și citirea cu voce tare.
- Formularea de întrebări pe baza textului folosind metoda „Explozia stelară” (Elevii trebuie să formuleze întrebări pentru toate cele 5 colțuri ale steluței: Cine? Ce? Unde? Când? Cum? Ex: Ce idee a avut ursulețul când a văzut copacul înalt care părea că ajunge la lună?)
- Formulare de răspunsuri la întrebările cadrului didactic;
- metodei RAI (Raspunde-Aruncă-Întreabă): Profesorul adresează o întrebare, apoi aruncă o minge elevului care trebuie să răspundă. Acesta răspunde la întrebarea profesorului, apoi formulează el însuși o întrebare și aruncă mingea unui coleg care trebuie să răspundă la întrebarea gândită de el. Pașii se repetă cât va fi cazul.
- Realizarea descrierii personajelor (trăsături fizice/trăsături sufletești)
- Realizarea unor dezbateri: Argumente pro și contra cu privire la decizia ursulețului de a se cățăra în copac pentru a ajunge la Lună.

ARTE

Acest moment poate fi folosit pentru explorarea potențialului creativ al elevilor. Pentru a intra cât mai profund în lumea poveștii, puteți cere elevilor să realizeze o pictură/un desen care să ilustreze cum ar arăta călătoria ursulețului pe Lună.

Astfel, pentru realizarea lucrării, elevii trebuie să se gândească la următoarele aspecte: cu ce s-a deplasat ursulețul pe Lună (de exemplu, sărit din vârful copacului, a folosit o rachetă etc.), cum arată suprafața Lunii, cum se vede Pământul de pe Lună.

O altă variantă ar fi realizarea unei lucrări având același conținut pentru toți elevii, și anume realizarea unei picturi cu portretul unui urs, folosind tempera și o furculiță de plastic. [Aici](#) e un posibil model.

MATEMATICĂ

Pornind de la povestea ursului Bablu, un prim exercițiu care poate fi propus elevilor este acela de a compune probleme matematice. Se va ține cont de operațiile aritmetice pe care elevii le știu la acest moment.

Exemplu de problemă pentru clasa a II-a sau a III-a: Mama ursului Bablu a cusut luni 8 semne în forma literei V pe pieptul urșilor din pădure. În cursul săptămânii, în fiecare dintre următoarele zile lucrătoare, a cusut tot atâtea V-uri câte a cusut cu o zi înainte și încă 4. Câte V-uri a reușit mama urs să coasă în total?

Pentru clasele mai mici se poate opta pentru compunerea de probleme după imagini.

ȘTIINȚE

În text există câteva fragmente care ne duc cu gândul la explorarea și explicarea unor noțiuni din domeniul științelor.

Activitatea 1:

- Mamă! Oprește-te! Privește ce a pățit luna! Când au ridicat privirea, au văzut că din lună nu rămăsese decât o felie subțire, subțire în locul cercului de dinainte. Toți urșii s-au simțit atunci vinovați.
- Am luat atâtea raze de lună că aceasta a rămas mică și plăpândă, s-au văitat ei. Dar luna a zâmbit din nou și le-a zis:
- Nu-i nimic, prieteni! În doar câteva zile voi fi din nou neștirbită. Priviți doar magia mea!

Pornind de la acest fragment, putem explica elevilor care sunt fazele lunii, de ce uneori o vedem subțire ca o literă C, alteori o vedem rotundă ca o minge. Pentru a înțelege cât mai ușor acest aspect, putem realiza experimente cum e [acesta](#) sau putem viziona [animații educative](#).

Activitatea 2:

- Dar Bablu era prea entuziasmat să doarmă. Minteau îi era plină de întrebări:
- Unde doarme oare soarele noaptea?

Pornind de la acest fragment putem discuta cu elevii despre Sistemul Solar, mișcarea Pământului în jurul Soarelui, formarea zilelor și a nopților, formarea anotimpurilor. Fiecare dintre conținuturile de mai sus pot fi abordate ca lecții distincte.

- Formarea anotimpurilor 1/Formarea anotimpurilor 2
- Ziua și noaptea
- Sistemul solar

Activitatea 3

Pentru a îmbogăți cultura generală a elevilor, se pot selecta informații despre urșii de Himalaya/despre urși în general, informații care pot fi prezentate elevilor fie cu ajutorul unor fișe de lucru, fie prin prezentarea acestor informații cu ajutorul videoproiectorului. Pe baza acestor informații, se poate discuta despre:

- Specii de urși
- Ursul de Himalaya
- Structura corpului unui urs
- Mediul de viață și hrana urșilor
- Alte informații

Se pot realiza desene sau hărți mentale cu informațiile obținute.

JOC ȘI MIȘCARE

Ursul doarme

Elevii sunt așezați în cerc, în picioare și se țin de mâini. Un copil este ales să fie ursul și va sta în mijlocul cercului pe șezut, cu ochii închiși (se prefacă că doarme), în timp ce colegii lui se învârt încet în jurul lui cântând:

„Ursul doarme, / Ursul doarme,
Și-a uitat de mult de foame.”

Apoi copiii se opresc, bat din palme și cântă:

„Ursule hop, / Ursule hop,
Ieși afară din bârlog!”

Atunci ursul se ridică și, cu ochii închiși, trebuie să atingă pe cineva din cerc. Copilul care este atins va fi ursul pentru runda următoare.

JURNAL

Pentru fiecare poveste citită, elevii pot nota câteva informații în jurnal. Astfel, pornind de la povestea ursului Bablu, pot fi sugerate următoarele idei:

- Informații despre carte: titlu, autor, tema poveștii
- Scriere creativă: Ești de acord cu decizia ursului Bablu de a se cățăra în copac? De ce? Ce am învățat lecturând această poveste? Ce sentimente mi-a provocat această lectură?